

ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2008 г.

Финансов отчет

към 31 декември 2008 г.

Съдържание

Годишен доклад за дейността	ii-iv
Доклад на независимите одитори	2-3
Финансов отчет	
Отчет за доходите	4
Счетоводен баланс	5
Отчет за паричните потоци	6
Отчет за промените в собствения капитал	7
Приложение към финансовия отчет	8 – 22

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

За годината, приключваща на 31 декември 2008 г.

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА

Пристанище Варна е регистрирано като еднолично акционерно дружество с държавно имущество с Решение № 2107/17.05.1996 год. на Варненски Окръжен Съд. Основният капитал е в размер на 8 493 571 лева, разпределен в 8 493 571 бр. поименни акции с номинална стойност 1 лв. всяка една.

Към 31.12.2008 год. дружеството се управлява от Съвет на директорите и се представлява от Изпълнителния директор - Данайл Стоянов Папазов.

Настоящия финансово-икономически анализ обхваща основни позиции и резултати от стопанската дейност на "Пристанище Варна" ЕАД, отразена в счетоводните и експлоатационни отчети за 2008 год., като за база за сравнение е използван съответният период на предходната 2007 година.

2. АНАЛИЗ НА ОПЕРАТИВНАТА ДЕЙНОСТ

2.1 Анализ на производствената дейност.

В резултат на цялостната работа на Ръководството на "Пристанище Варна" ЕАД са постигнати следните основни резултати:

През 2008 г. в "Пристанище Варна" ЕАД са обработени 7 723 хил. тона товари. В сравнение със съответният период на предходната година са обработени в повече 1 101 хил. тона - увеличение с 16.6%.

През отчетния период 59.38% от товарите са в насипно състояние, 6.19% - генерални товари, 11.93% - наливни товари и 22.50% - товари в контейнери.

2.2 Пазарен анализ.

Маркетингова политика

"Пристанище Варна" ЕАД присъства активно на пазара на пристанищните услуги, използвайки своите конкурентни предимства за да привлече нови товари и клиенти, да увеличава едни от най-главните показатели – обработен тонаж и реализирани приходи и чрез подобрене на експлоатационните, технологични, технически параметри на оказваните пристанищни услуги и ефективни маркетингови действия да увеличава тяхното качество и осигурява изпълнението на производствената си програма.

Конкуренти

"Пристанище Варна" ЕАД работи успешно в силна конкурентна среда (Пристанище Леспорт, Порт Балчик, Пристанище Бургас, Пристанище Констанца, Пристанище Солун и др.).

Постоянната тенденция за увеличаване превоза на товари с контейнери – увеличи и реализирания контейнерооборот. Основно увеличението се дължи на увеличения брой корабопосещения, отделянето на линейните оператори със собствени кораби, създадената организация за обработка на корабите и въведената техника

2.3 Изпълнение на инвестиционната програма.

Реализираните инвестиции за 2008 г. са финансирали със собствени оборотни средства. Използван е и привлечен финанс ресурс под формата на инвестиционен кредит за закупуването на мобилен, многофункционален 100 т. пристанищен кран за Пристанище Варна Запад. Основна цел е поддържането на висок процент техническа готовност, гарантираща по-високи норми на обработка на товарите, запазване на стабилно финансово състояние и постигане на добри икономически резултати.

2.4 Основни проблеми и рискове.

- Засилена пазарна конюнктура за голяма част от товарите;
- Пренасочването на цимент насипно /"Девня Цимент" АД/ към вътрешния пазар;
- Засилена конкуренция на малките варненски пристанища и пристанищни кейове;
- Начисляването на такса (концесионен тип) за всеки обработен тон товар, с цел използването ѝ за поддържане и развитие на пристанищната публична държавна собственост;

Пазарната среда за 2009 г.

Световната икономическа криза през последните месеци на 2008 г. и нейните ефекти за страната (срывове на международните пазари на търгуваните товари, намаляване на потреблението, намаляване на чуждите инвестиции, забавяне ръста на БВП и пр.), дават своето отражение върху морския бизнес и пристанищата.

3. ИНФОРМАЦИЯ ПО ЧЛ. 187Д И ЧЛ. 247 ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН

През 2008 г., Дружеството не е придобило собствени акции чрез обратно изкупуване.

През периода 2008 година съвета на директорите на Пристанище Варна ЕАД, в това число е получило възнаграждения от Дружеството на стойност 135 хил. лв.

4. ИЗБРАНИ ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

Финансови съотношения	2008	2007
Рентабилност на приходите (Финансов резултат / Нетен размер на приходите от обичайна дейност)	4,64%	-8,62%
Рентабилност на собствения капитал (Финансов резултат / Собствен капитал)	0,11%	-0,15%
Коефициент на обща ликвидност (Краткотрайни активи / Краткосрочни задължения)	2,09	3,11
Коефициент на бърза ликвидност (Вземания + Финансови средства / Краткосрочни задължения)	1,58	2,20
Коефициент на абсолютна ликвидност (Парични средства / Текущи задължения)	0,75	1,04
Коефициент на финансова автономност (Собствен капитал / Привлечен капитал)	2,02	4,13
Коефициент на задължнялост (Привлечен капитал / Собствен капитал)	0,49	0,24

Финансови показатели	2008	2007
Нетни приходи от дейността	52 702	33 970
Нетна печалба	2 475	(2 969)
Общо активи	33 482	24 765
Общо пасиви	11 076	4 832
Собствен капитал	22 406	19 933

Приходите на "Пристанище Варна" ЕАД се формират от продажбата на услуги от основната дейност – претоварна, складово-експедиционна, услуги от спомагателната дейност и др.

Завишиението през 2008 г. е в резултат на:

- Актуализацията на тарифните и договорните цени на услугите за 2008 г.;
- Промяна в структурата на обработваните товари
- Завишение на обработените зърнени храни насипно
- Увеличения обем на товарите;

5. ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, финансовото му представяне и паричните му потоци.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвянето на годишния финансов отчет към 31 декември 2008 г. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовият отчет е изгoten на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

Данай Стоянов Папазов
Изпълнителен директор

Варна, 22 март 2009 г.

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

ДО: Едноличния собственик на
“Пристанище Варна” ЕАД
Варна

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложния баланс на “Пристанище Варна” ЕАД (дружеството) към 31 декември 2008 г. и свързаните с него отчет за приходите и разходите, отчет за промените в собствения капитал и отчет за паричните потоци за годината, завършваща тогава и на обобщените значими счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане се носи от ръководството. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основаващо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка. При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът, също така, включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

В резултат на това удостоверяваме, че финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на дружеството към 31 декември 2008 година, както и за неговите финансови резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.

Доклад върху други законови изисквания

Съгласно изискванията на чл.38, ал.4 от Закона за счетоводството, ние се запознахме със съдържанието на приложения доклад за дейността на дружеството 2008 година. По наше мнение представеният от ръководството годишен доклад за дейността е в съответствие с приложения годишен финансов отчет.

Одиторска компания Добреви ООД
д.е.с. Маргарита Добрева - управител

Варна, България 20 март 2009 г.

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

**ОТЧЕТ ЗА ДОХОДИТЕ
за годината, завършваща на 31 декември 2008**

	<u>Приложение</u>	<u>2008</u>	<u>2007</u>
Приходи от услуги	4	52 702	33 970
Себестойност на реализираните услуги	5	(46 401)	(33 771)
Брутна печалба		6 301	199
Други приходи от дейността, нетни	6	588	317
Приходи от правителствени дарения	7	32	157
Разходи за администрация и управление	8	(3 817)	(3 214)
Разходи по продажби	9	(217)	(179)
(Разходи за обезценка)/възстановяване на обезценка на вземания	18	(212)	(15)
Печалба/(загуба) от дейността		2 675	(2 735)
Финансови (разходи)/приходи, нетни	10	114	(158)
Печалба/(загуба) преди данъци		2 789	(2 893)
Разход за данъци от печалбата	11	(314)	(76)
Печалба/(загуба) за годината		2 475	(2 969)

Съгласно заседание 20.03.2009 г.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 20 март 2009 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 8 до 22 съставлява неразделна част от финансовия отчет.

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД
СЧЕТОВОДЕН БАЛАНС

към 31 декември 2008 година

Приложение **31.12.2008** **31.12.2007**

АКТИВИ

Нетекущи активи

Дълготрайни материални активи	12	17 993	12 051
Нематериални дълготрайни активи	13	32	31
Инвестиционни имоти	14	590	599
Инвестиции в асоциирани дружества	15	408	408
Други инвестиции	16	169	169
Отсрочени данъчни активи, нетни	11	4	
		19 196	13 258

Общо нетекущи активи

Текущи активи

Материални запаси	17	3 453	3 372
Търговски вземания	18	5 726	4 109
Надвнесени данъци от печалбата			174
Пари и парични еквиваленти	19	5 107	3 852

Общо текущи активи

ОБЩО АКТИВИ

СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ

Капитал

Основен капитал	20.1	8 494	8 494
Преоценъчен резерв	20.2	4 878	4 930
Натрупани резултати		6 559	9 478
Текуща печалба/(загуба) за периода		2 475	(2 969)
		22 406	19 933

Общо собствен капитал

ПАСИВИ

Нетекущи пасиви

Дългосрочни заеми към банки	21	4 215	1 043
Правителствени дарения	22	15	16
Отсрочени данъчни пасиви, нетни	11		75
		4 230	1 134

Общо нетекущи пасиви

Текущи пасиви			
Задължения за обезщетения при пенсиониране	23	378	187
Други текущи пасиви	24	6 235	3 511
Задължение за данъци от печалбата		233	
		6 846	3 698

Общо текущи пасиви

ОБЩО ПАСИВИ

ВСИЧКО КАПИТАЛ И ПАСИВИ

Съгласно рок на 20.03.09г.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 20 март 2009 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 8 до 22 съставлява неразделна част от финансия отчет.

**ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ
за годината, завършваща на 31 декември 2008**

2008**2007****ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ОПЕРАТИВНА ДЕЙНОСТ**

Парични постъпления от клиенти	56 385	40 623
Парични плащания на доставчици	(18 093)	(12 425)
Парични плащания на персонал	(32 708)	(25 359)
<i>Парични наличности, получени от оперативна дейност</i>	<i>5 584</i>	<i>2 839</i>
Получени лихви	162	131
Платени данъци	(169)	(322)
Изплатени дивиденти, тантиеми		(775)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	5 577	1 873

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

Закупуване на недвижими имоти, машини, оборудване и съоръжения	(8 552)	(998)
Постъпления от продажба на оборудване	155	2
Постъпления от дялово участие	69	
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(8 328)	(996)

ПАРИЧНИ ПОТОЦИ ОТ ФИНАНСОВА ДЕЙНОСТ

Постъпления от дългосрочни заеми	5 157	
Плащания по дългосрочен заем	(654)	(782)
Платени лихви по заеми	(197)	(142)
Нетни парични потоци от финансова дейност	4 006	(924)
Нетно изменение на паричните потоци	1 255	(47)
Парични средства в началото на периода	3 852	3 899
Парични средства в края на периода	5 107	3 852

Съгласно рагис. от 20.03.2009 г.

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 20 март 2009 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

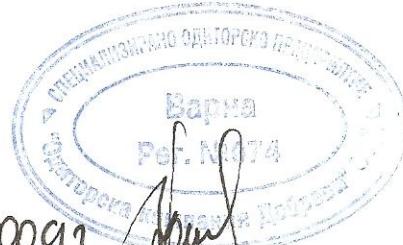
Приложението на страници от 8 до 22 съставлява неразделна част от финансовия отчет.

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕННИТЕ В КАПИТАЛА
за годината, завършваща на 31 декември 2008**

	Основен капитал	Преоценъчен резерв	Неразпределена печалба	Всичко
Сaldo към 1 януари 2007 г.	6 464	4 641	10 280	21 385
Отписани дълготрайни материални активи		(7)	7	
Разпределени дивиденти и тантиemi за 2006 г			(775)	(775)
Преобразуване – вливане на дружество	2 030		(24)	2 006
Ефект на отсрочени данъци от движения в преоценъчния резерв		296		296
Счетоводна грешка от мин.години			(10)	(10)
Нетна загуба за 2007 г.			(2 969)	(2 969)
Сaldo към 31 декември 2007 г.	8 494	4 930	6 509	19 933
Отписани дълготрайни материални активи		(52)	52	
Разходи минали години			(2)	(2)
Нетна печалба за 2008 г.			2 475	2 475
Сaldo към 31 декември 2008 г.	8 494	4 878	9 034	22 406

Съгласно съдържанието на отчета

Финансовият отчет е одобрен от Съвета на директорите на 20 март 2009 г.

Виолета Златкова
Главен счетоводител

Данаил Папазов
Изпълнителен директор

Приложението на страници от 8 до 22 съставлява неразделна част от финансия отчет.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

1 Информация за дружеството

1.1. Учредяване и акционери

“ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА” ЕАД (Пристанище Варна, Дружеството) е акционерно дружество със 100% държавно участие. Първоначално то е регистрирано като дружество с ограничена отговорност през 1991 г. в резултат на отделянето на активите и пасивите на Дружеството от Български Морски Флот. През 1997 г. юридическата форма на Дружеството е променена на еднолично акционерно дружество (“ЕАД”). Правата на собственика от страна на държавата по отношение на Пристанище Варна се упражняват от Министерство на транспорта.

Адресът на управление на Пристанище Варна е пл. “Славейков” №.1, Варна 9000, България.

1.2. Дейности

Основната дейност на Пристанище Варна е свързана с претоварни услуги, съхранение на товарите и други пристанищни услуги. Пристанище Варна предоставя и редица други допълнителни услуги, свързани с корабите, като водоснабдяване, осигуряване на телефон, електрозахранване, приемане и третиране на битови отпадъци, отдаване за ползване на пристанищни технически средства и др. В структурата на Пристанище Варна влизат две отделни пристанища: Пристанище Варна-Изток, Пристанище Варна-Запад .

Към 31 декември 2008 г. и 2007 г. Дружеството има съответно 1 636 и 1663 служители, наети на трудови договори.

2 Счетоводна политика

2.1. База за изготвяне на финансовия отчет

Настоящият финансов отчет е изгoten в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), разработени и публикувани от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), приети от ЕС.

2.2. Сравнителни данни

С цел да се получи съпоставимост с предходната 2007 година, ръководството на дружеството е рекласифицирало отделни данни, които в настоящия отчет са представени като сравнителни на съответните места в оповестяването.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

2 Счетоводна политика (продължение)

2.3. Използване на приблизителни счетоводни оценки и предположения

Настоящият финансов отчет съдържа някои приблизителни оценки и предположения, изтъкани от ръководството, които се отнасят до докладваните балансови активи и пасиви, оповестените условни активи и пасиви, както и до признатите приходи и разходи за периода. Всички те са направени от ръководството на основа на известните обстоятелства и данни, както и на най-добрата негова преценка към 31 декември 2008 г. Реалните резултати биха могли да се различават от приблизителните счетоводни оценки.

2.4. Признаване на приходи и разходи

Приходи се признават до размера на вероятните бъдещи икономически изгоди за Дружеството и доколкото е възможно те да бъдат достоверно измерени. Приходи от предоставяне на претоварни услуги се признават след завършване на разтоварването, транспортирането и натоварването на всеки отделен товар. Приходи от такси за съхранение на товари се признават за периода, за който се отнасят. Приходи от лихви се признават при начисляването им като се отчита ефективната доходност на актива.

Разходите се отчитат в момента на извършването им като се спазва принципът на съпоставимост между приходи и разходи.

2.5. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи (DMA) първоначално се включват в баланса по цена на придобиване. Разходите, възникнали по отношение на актив, вече въведен в експлоатация, като разходи за поддръжка и ремонт, се признават в отчета за приходи и разходи за отчетния период, в който възникват. В случаите, когато разходите водят до увеличение на бъдещата икономическа изгода, която се очаква да бъде реализирана от използването на актива, разходът се капитализира като с него се увеличава отчетната стойност на актива.

Дълготрайните материални активи са представени в баланса по преоценена стойност, която представлява тяхната справедливата цена към датата на преоценката, намалена с натрупаната амортизация и евентуалната обезценка. Преоценените стойности на DMA са определени чрез извършването на оценка от независим оценител.

Всяко увеличение в стойността на DMA се отнася като увеличение на преоценъчния резерв в собствения капитал. Всяко намаление, в резултат на преоценка, се приспада от увеличенията, в резултат на предходни преоценки на същия актив, а след изчерпването им се признава за разход. При отписване на преоценени DMA съответният дял от преоценъчния резерв, натрупан в резултат на предходни преоценки, се отписва от преоценъчния резерв и се признава директно в неразпределената печалба.

Базата за представяне на DMA по преоценена стойност в баланса към 31 декември 2008 г. е извършената независима оценка към 31 декември 2007 г. Преоценените стойности са определени по метода на сравнителната стойност за земите и сградите и по метода на амортизираната възстановителна стойност за машини и оборудване. Такава преоценка се извършва периодично веднъж на три-четири години.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

2 Счетоводна политика (продължение)

Метод на амортизация

Дълготрайните материални активи се амортизират по линейния метод. Земите не се амортизират. Годишните амортизационни норми по категории ДМА са определени на база очаквания полезен живот на активите в години, преразгледан към датата на последната преоценка, както следва:

Сгради	25
Инсталации и съоръжения	25
Машини и оборудване	5
Подобрения на наети активи	6
Други	7

Балансовата стойност на ДМА е обект на обезценка, когато събития или промени в обстоятелствата показват, че тази балансова стойност не е възстановима. Ако съществуват такива показатели и в случай, че балансовата стойност превишава очакваната възстановима стойност на активите или на обектите, генериращи парични потоци, балансовата стойност се намалява до съответната възстановима стойност. При наличие на преоценъчен резерв за съответния ДМА загубите от обезценка се признават за сметка на преоценъчния резерв, а в останалите случаи - директно в отчета за приходите и разходите.

2.6. Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните активи се отчитат в баланса по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация.

Метод на амортизация

Дълготрайните нематериални активи се амортизират по линейния метод. Годишните амортизационни норми по категории на дълготрайните нематериални активи са определени на база очаквания полезен живот в години:

Програмни продукти	5
--------------------	---

2.7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти представляват сгради, които Дружеството отдава под наем. Те включват жилищни сгради, отдавани на физически лица и офис помещения, отдавани на други предприятия.

Инвестиционните имоти първоначално се оценяват по цена на придобиване. Последващи разходи, свързани с инвестиционен имот, който вече е бил признат, се добавят към балансовата стойност на инвестиционния имот, когато е вероятно, че Дружеството ще получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално определената норма на представяне на съществуващия инвестиционен имот. Всички други последващи разходи се признават като разходи за периода, в който са извършени.

В счетоводния баланс инвестиционните имоти се представят по модела на справедливата стойност чрез оценка от независим оценител. Ръководството преценява честотата на преоценките в зависимост от промяната на пазарните условия.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

2 Счетоводна политика (продължение)

2.8. Инвестиции в асоциирани предприятия

Асоциираните предприятия са предприятия, в които Дружеството упражнява значително влияние и които не са нито негови дъщерни предприятия, нито съвместни предприятия с негово участие. Инвестициите в асоциирани предприятия се отчитат по метода на собствения капитал, според който те се представят в баланса по себестойност, увеличена или намалена във връзка с отразяване на промените в дела на Дружеството в печалбите и загубите на предприятието след датата на придобиването му. В отчета за приходи и разходи се признава дялът на Дружеството от финансовите резултати на асоциираното предприятие.

2.9. Други инвестиции

Инвестициите в други предприятия са с характер на участие, в които Дружеството не упражнява значително влияние или контрол върху дейността им. Тези инвестиции се оценяват по справедлива стойност като инвестиции, налични за продажба, а при липса на възможност за определянето ѝ – по себестойност.

2.10. Материални запаси

Материалните запаси се отчитат по по-ниската от доставната и нетната реализуема стойност. Доставната стойност на материалните запаси представлява сумата от всички разходи по закупуването, преработката, както и други разходи, направени във връзка с доставянето им до настоящото им местоположение и състояние. Стойността при изписване се определя по метода на средно-претеглената цена. Нетната реализуема стойност е очакваната продажна цена в нормалния ход на стопанска дейност, намалена с обичайните разходи за осъществяване на продажбата.

2.11. Вземания от клиенти и други вземания

Вземанията от клиенти се признават и отчитат по номинална стойност, намалена с обезценка за несъбирами суми. Оценка на трудносъбирамите вземания се прави, когато събирането на пълните суми вече не е вероятно. Несъбирамите вземания се отписват, когато се установят.

Обезценка за несъбирами вземания

Обезценката за несъбирами вземания се определя като по отношение на възрастовия анализ на вземанията се прилагат следните норми на кредитни загуби, определени чрез приблизителна оценка:

До 90 дни закъснение	0 %
Между 91 и 180 дни	20 %
Над 181 дни	50 %
По преценка на ръководството	100 %

2.12. Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти включват парични средства в брой, текущи сметки в банки и краткосрочни депозити в банки с първоначален падеж до три месеца. За целите на отчета за паричния поток парите и паричните еквиваленти се състоят от описаните по-горе.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

2. Счетоводна политика (продължение)

2.13. Основен капитал

Основният капитал представлява капиталът на Дружеството, който е регистриран и не подлежи на разпределение.

2.14 Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв се формира в резултат на преоценка на балансовата стойност на даден дълготраен материален актив. Натрупаното увеличение, в резултат на преоценки по отношение на даден актив, признато в преоценъчния резерв, се прехвърля директно в неразпределената печалба при неговата продажба, ликвидация или безвъзмездно прехвърляне.

2.15. Правителствени дарения

Правителствените дарения, включително и непаричните, оценени по тяхната справедлива стойност, се признават в баланса само ако е сигурно тяхното получаване и спазването на условията по тях.

В случаите, когато дарението е предназначено за покриване на разходи, то се признава като приход пропорционално на съответните разходи, за чието компенсиране е предназначено. В случаите, когато е предназначено за придобиване на актив, справедливата му стойност се представя в баланса и се признава за приход по линейния метод за полезния срок на годност на актива.

2.16. Търговски задължения

Задълженията към доставчици и другите задължения се отчитат по историческа цена, която е справедливата цена, която ще бъде платена за получени стоки и услуги, фактуирани или не на Дружеството.

2.17. Начисления за санкции и обезщетения по съдебни дела (провизии)

Провизии се признават, когато Дружеството има настоящо задължение (правно или конструктивно) в резултат на минало събитие, чието бъдещо уреждане е вероятно да породи необходимост от поток на ресурси на предприятието, включващ икономически изгоди, когато на това задължение може да бъде направена надеждна оценка.

2.18. Данъци от печалбата

Текущите разходи за данъци от печалбата се определят според изискванията на българското законодателство и по-специално от Закона за корпоративното подоходно облагане.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се определят като се използва метода на признаване в баланса на всички временни разлики към датата на баланса, възникнали между данъчната основа на активите и пасивите и тяхната балансова стойност за целите на финансовото отчитане.

Пасивите по отсрочени данъци се признават за всички облагаеми временни разлики.

Активите по отсрочени данъци се признават за всички намаляеми временни разлики, пренесени неизползвани данъчни активи и непокрити данъчни загуби, до размера, до който е вероятно намаляемите временни разлики, пренесените неизползвани данъчни активи и непокритите данъчни загуби да бъдат възстановени от облагаемата печалба.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

2 Счетоводна политика (продължение)

Активите и пасивите по отсрочени данъци се определят като се използват данъчните ставки, които се очаква да се прилагат през периода, когато активът ще бъде възстановен или пасивът ще бъде погасен, базирайки се на данъчните проценти (ставки), които са влезли в сила към или след датата на баланса. Приложимата ставка на корпоративния данък съгласно Закона за корпоративното подоходно облагане за 2007 г. и 2008 г. е 10%.

2.19. Сделки в чужда валута

Сделките в чужда валута се отчитат по валутния курс, обявен за датата на сделката. Паричните активи и пасиви, деноминирани в чужда валута, се преоцenvяват в лева по заключителния валутен курс към датата на баланса. Всички разлики се признават в отчета за приходите и разходите.

Българският лев е фиксиран към общата европейска валута - евро при курс 1,95583 лева за 1 евро. Обменният курс към 31 декември 2008 г. за един щатски долар е 1,387310 лева (2007г. : 1,331220 лева).

2.20. Доходи на персонала

Обезщетения при пенсиониране

Съгласно Колективния трудов договор, Дружеството е длъжно да изплаща обезщетения при пенсиониране на своите служители в размер на две до седем brutни работни заплати, в зависимост от броя на годините служба в Дружеството.

Като се съобразява със започналите промени в дейността на пристанищата в България ръководството счита, че задължението на Дружеството за изплащане на обезщетения при пенсиониране не може да се предвиди дългосрочно, поради което приема за най-добра приблизителна оценка, относно тези начисления, очакваната номинална стойност на предстоящите плащания за следващия едногодишен период.

2.21. Разходи за заеми

Разходите за заеми се признават като разход в периода, за който се отнасят.

3 Цели и политика на управлението на финансовия риск

Основните финансни инструменти, с които Дружеството оперира, включват парични средства и краткосрочни депозити, вземания от клиенти и задължения към доставчици, които възникват в пряка връзка с дейността, както и дългосрочни банкови заеми.

Основните видове рискове, свързани с финансовите инструменти на Дружеството, са лихвеният риск, ликвидният риск, валутният риск и кредитният риск. Съветът на Директорите преглежда и одобрява политика за управлението на всеки от тези рискове, която е представена накратко по-долу.

Ценови риски

Дружеството е изложено на риск от промени в цените на стоките главно поради променливите тенденции в цените на горивата – дизел, мазут и газъл, които се изразходват в големи количества за дейността. Дружеството няма практика да хеджира риска от промени в цените на стоките.

Валутен рисък

Дружеството също така е изложено на валутен рисък, свързан с наличностите във валута, различна от отчетната валута. Този рисък се ограничава до продажбите във валути, различни от евро, тъй като валутният курс на еврото към лева е постоянен в следствие на системата на валутен борд, действаща в България. Понастоящем Дружеството няма политика да хеджира експозицията по валутни сделки.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

3 Цели и политика на управлението на финансовия риск

Кредитен риск

Дружеството не е изложено на кредитен риск, тъй като ръководството прилага добра политика относно събирамостта на вземанията от клиенти и другите вземания, както и разполага със значителни по размер ликвидни активи.

Ликвиден риск

Експозицията на Дружеството, свързана с ликвидния риск, не е съществена. Дружеството поддържа значителни нива на паричните средства и провежда политика на финансиране на оборотния капитал и на покупките на ДМА от натрупаната печалба.

Лихвен риск

Дружеството е изложено на лихвен риск във връзка с промяната на лихвените равнища на тримесечния ЮРИБОР, който се използва като база за определяне на номиналната лихва по дългосрочния банков кредит на Дружеството.

4. Приходи от услуги

	2008	2007
Приходи от претоварна дейност	45 530	29 545
Приходи от съхранение	6 414	3 755
Други приходи	758	670
	52 702	33 970

5 Себестойност на предлаганите услуги

	2008	2007
Разходи за персонала	32 727	24 103
Разходи за материали	6 322	4 521
Разходи за външни услуги	4 920	1 727
Разходи за амортизация	2 431	3 417
Други разходи	1	3
	46 401	33 771
В т.ч. Спомагателни дейности	3 845	3 138

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

6 Други приходи от дейността, нетни

	2008	2007
Други приходи от дейността		
Приходи от поддържане и ремонт на публична държавна собственост	4 258	1 257
Приходи от наеми	469	293
Приходи от продажби на активи	214	75
Излишъци на активи	109	3
Други услуги	89	84
Получени глоби и неустойки	14	23
Приходи от ликвидация на ДМА	7	2
	5 160	1 737
Други разходи		
Разходи за поддържане и ремонт на публична държавна собственост	4 258	1 257
Отчетна стойност на продадени активи	279	146
Дарения	35	17
	4 572	1 420
Нето други приходи	588	317

7 Приходи от правителствени дарения

	2008	2007
Приходи от дарения за придобиване на дълготрайни материални активи	1	154
Приходи от дарения за текущата дейност	31	3
	32	157

8 Разходи за организация и управление

	2008	2007
Разходи за персонала	2 846	2 228
Разходи за материали	347	281
Разходи за външни услуги	298	376
в т.ч. одиторски услуги	16	15
Разходи за амортизация	163	219
Представителни разходи	73	77
Други разходи	61	23
Съдебни разноски	29	10
	3 817	3 214
В т.ч. Спомагателни дейности	261	237

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

9 Разходи по продажби

	2008	2007
Разходи за персонала	112	86
Реклама	88	79
Електроенергия, вода, отопление	16	11
Амортизация	1	2
	217	179

10 Финансови (разходи) / приходи, нетни

	2008	2007
Приходи от лихви	188	144
Печалба от инвестиции в други предприятия	84	69
Нетни печалби / загуби от курсови разлики	66	(217)
Разходи за лихви	(196)	(142)
Банкови такси и комисионни	(28)	(12)
	114	(158)

11 Данъци върху печалбата

Разходи за данъци

Основни компоненти на данъчния разход са:

	2008	2007
Текущ разход за данъци	393	
Отсрочени данъци	(79)	76
Всичко разходи за данъци	314	76

Данъчните ставки, установени от закона за 2007 г. и 2008 г. и 2009 г. са 10%. Ефективните данъчни ставки за 2008 г. и 2007 г. са както следва:

	2008	2007
Печалба(загуба) преди данъци	2 789	(2 893)
Данъчна ставка	10%	10%
Разходи за данъци по приложимата данъчна ставка	279	
Ефект от разходи, непризнати за данъчни цели	35	76
Разходи за данъци	314	76
Ефективна ставка на данъци от печалбата	11.26%	

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

11 Данъци върху печалбата (продължение)

Активи и пасиви по отсрочени данъци

Към 31 декември 2007 г. и 2006 г. отсрочените данъчни задължения и свързаните с тях ефекти в отчета за приходи и разходи са, както следва:

	Отсрочени данъчни активи / (пасиви)		Отсрочени данъчни разходи / (приходи)	
	2008	2007	2008	2007
Отсрочени данъчни активи:				
Обезценка на ДМА	1	2	(1)	
Обезценка на вземания (част, непризната за данъчни цели)	47	27	20	2
Начисление за неизползван платен отпуск, др.задължения към физ.лица	169	47	121	23
Провизия за обезщетения при пенсиониране	38	19	19	1
Провизия за задължения		1	(1)	
Данъчна загуба		109	(109)	109
Общо:	255	205	50	134
Отсрочени данъчни пасиви:				
Преоценка на дълготрайни активи				296
Преоценка на инвестиции в асоциирани предприятия	(2)	(2)		
Разлика в данъчни и счетоводни балансови стойности на ДМА	(249)	(278)	29	(210)
Общо:	(251)	(280)	29	86
Общо отсрочени данъчни активи (пасиви), нетно	4	(75)	79	220

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

12 Дълготрайни материални активи

	Земя и сгради	Машини съоръж е-ния и оборудв а-не	Траспо ртни средст ва	Други активи	Разходи за придобив а-не на ДМА	ВСИЧКО
<u>Преоценена стойност:</u>						
Сaldo към 31 декември 2007 г.	640	26 871	7 170	673	9	35 363
Придобити	9	7 822	557	106	44	8 538
Отписани		267	142	59		468
Сaldo към 31 декември 2008 г.	649	34 426	7 585	720	53	43 433
<u>Натрупана амортизация:</u>						
Сaldo към 31 декември 2007 г.	206	17 095	5 407	604		23 312
Начислена през годината	50	2 020	487	26		2 583
На отписани		265	136	54		455
Сaldo към 31 декември 2008 г.	256	18 850	5 758	576		25 440
Балансова стойност към 31 декември 2007 г.	434	9 776	1 763	69	9	12 051
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	393	15 576	1 827	144	53	17 993

На основание безсрочен договор с ДП "Пристанищна инфраструктура" Дружеството ползва обекти публична държавна собственост (сгради и съоръжения) на стойност 141 244 хил.lv., за извършване на пристанищни услуги, свързани с обработката на товари.

Балансовата стойност на активите, представени като обезпечение по банкови кредити, (два 100-тонни мобилни крана) е в размер 9 716 хил. lv.

13 Нематериални дълготрайни активи

Нематериалните дълготрайни активи включват програмни продукти и продукти от развойна дейност. Балансовата им стойност е формирана от намалението на цената на придобиване в размер 141 хил. lv. с натрупаната амортизация в размер 109 хил. lv.

Амортизацията на нематериалните дълготрайни активи, която е в размер 13 хил. lv., е призната в отчета за приходи и разходи като елемент от разходите за организация и управление.

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

14 Инвестиционни имоти

Балансова стойност към 31 декември 2007 г.	599
Придобити	-
Отписани	9
Балансова стойност към 31 декември 2008 г.	590

Балансовата оценка на инвестиционните имоти е определена от независим оценител.

15 Инвестиции в асоциирани предприятия

Дружество	Основна дейност	Дял в проценти	2008	2007
Девня цимент С.Т. АД	поддържане на пристанищен терминал за цимент	26.00%	408	408
Себестойност на инвестициите в асоциирани предприятия			408	408
Дял от печалбите/(загубите) след датата на придобиване				-
Всичко инвестиции в асоциирани предприятия			408	408

16 Други инвестиции

Дружеството участва с 8,9 % в капитала на Ойлтанкинг България АД. Поради нетъргуване на акциите на Ойлтанкинг България АД на борсов пазар и невъзможност за определяне на справедливата им стойност към 31 декември 2008 г., участието е оценено по цена на придобиване.

През 2008 г. са реализирани финансови приходи под формата на дивиденти за 2007 г. в размер на 84 хил.lv. (2007 : 69 хил.lv).

17 Материални запаси

	2008	2007
Резервни части	2 013	1 823
Спомагателни материали	716	901
Основни материали	359	311
Горива и смазочни материали	359	337
Други	6	
Всичко материални запаси	3 453	3 372

ПРИСТАНИЩЕ ВАРНА ЕАД

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

18 Търговски вземания

	2008	2007
Търговски вземания	5 147	3 893
Данъци за възстановяване	441	6
Съдебни и присъдени вземания	321	307
Авансови плащания	176	82
Други вземания	114	94
	6 199	4 382
Обезценка на вземания	(473)	(273)
Всичко вземания и авансови плащания	5 726	4 109

Обезценка на вземания

	Обезценка на вземания от клиенти	Обезценка на съдебни вземания	Обезценка на други вземания	Всичко
Сaldo към 31 декември 2007 г.	81	176	16	273
Начислени през годината	237	33	1	271
Възстановени и отписани обезценки	(45)	(26)	-	(71)
Сaldo към 31 декември 2008 г.	273	183	17	473

В сравнение с отчета за предходната година, надвнесените данъци върху печалбата за 2007 г., в размер 174 хил. лв., са представени самостоятелно на лицето на счетоводния баланс, а не са включени в стойността на текущите вземания.

19 Пари и парични еквиваленти

	2008	2007
Парични средства в брой	31	51
Парични средства по разплащателни сметки	1 942	297
Краткосрочни депозити	3 134	3 504
Всичко пари и парични еквиваленти	5 107	3 852

20.1 Основен капитал

Към 31 декември 2008 г., записаният и внесен капитал на Дружеството се състои от 8 493 571 акции с номинална стойност 1 лев всяка.

През 2008 година Дружеството покрива загубата за 2007 г., в размер на 2 892 хил.lv., от натрупаните резерви на дружеството.

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

20.2 Преоценъчен резерв

Преоценъчният резерв, в размер на 4 878 хил. лв. (2007 г.: 4 930 хил. лв.), отразява увеличението в стойността от преоценката на наличните дълготрайните материални активи и инвестиционни имоти.

21 Дългосрочни заеми към банки

През 2005 г. и 2008 г. Дружеството сключва договори за банков заем за закупуване на дълготрайни активи – два 100-тонни мобилни крана за обработка на товари. Погасяването се извършва на равни вноски и лихва върху намаляващия остатък. Като дългосрочно е посочено задължението за периода над една година, считан след 31 декември 2008 година, който е в размер 4 215 хил.лв. (2007 г.: 1 043 хил.лв.)

Условията по получените дългосрочни банкови заеми са следните:

Година на теглене	Банка			Лихвен %	Срок за погасяване
		31.12.2008	31.12.2007		
2005	ING Банк	261		1 043	едно-месечен Юрибор + 2,20 % надбавка
2008	SG Експресбанк	3 954			три-месечен Юрибор + 1,45 % надбавка
	Салдо	4 215		1 043	

22 Правителствени дарения

Салдо към 31 декември 2007 г. 16

Получени	-
Признати приходи	1

Салдо към 31 декември 2008 г. 15

Балансовата стойност на правителствените дарения представлява справедливата стойност на получените от Пристанище Варна дарения на амортизируеми активи (машини и оборудване), намалена с натрупаните амортизации за същите активи.

23 Задължения за обезщетения при пенсиониране

Салдо към 31 декември 2007 г. 187

Признати разходи за дейността (включени в разходи за персонала)	(187)
Начислени провизии през 2008 г.	378

Салдо към 31 декември 2008 г. 378

Приложение към финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2008

24 Други текущи пасиви

	2008	2007
Задължения към персонала	2 701	1 242
Текущ дял от дългосрочни заеми към банки	1 814	782
Задължения към социалното осигуряване	853	523
Търговски задължения	373	350
Задължения за гаранции	250	157
Правителствени дарения за оборотен капитал	129	138
Задължения към бюджета	109	317
Други задължения	6	2
Всичко други текущи пасиви	6 235	3 511

Задълженията към персонала и към социалното осигуряване включват начисления за неизползван платен отпуск. Към 31 декември 2008 г. начисленията за неизползван отпуск са на стойност 527 хил. лева (2007 г. : 217 хил. лева).

Балансовата стойност на правителствените дарения за оборотен капитал представлява отчетната стойност на определени резервни части със специално предназначение. Тези резервни части са получени от Пристанище Варна като част от дарение на машини и оборудване. Те могат да бъдат използвани за поддръжка и ремонт само на тези машини и оборудване. Признаването и отнасянето на финансирането като приход отразява размера на вложените в поддръжката резервни части през 2008 година.

25 Сделки със свързани лица

Свързаните лица на Дружеството, според дефинициите на МСС 24 "Свързани лица", са неговите асоциирани предприятия (Девня Цимент С.Т. АД) и членовете на Съвета на Директорите.

През годината сделки с тях не са извършвани.

Начислени възнаграждения на ръководния персонал (съвет на директорите) през 2008 година са в размер на 135 хил.лв. (2007 г.: 90 хил.лева).

26 Пости ангажименти и условни задължения

Към 31 декември 2008 г. Дружеството е ответник по неприключени съдебни спорове с обща стойност на исковете в размер на 8 хил.лева. Особеностите на съдебното производство не дават възможност на Ръководството да предвиди с висока степен на сигурност евентуалният им изход.

27 Преустановявани дейности

Ръководството на Дружеството не счита, че в средносрочен план (2 години) не е възможно реализирането на частни концесии върху отделни части на „Пристанище Варна“ ЕАД, поради което очаква запазване на обема и характера на извършваните пристанищни дейности от Дружеството. Започналото обсъждане в Община Варна и в Министерството на транспорта за териториално преместване на пристанищните съоръжения и дейности е в начален – проектен етап и Ръководството на Дружеството не може да предвиди как това ще се отрази върху извършваната дейност, но не очаква реализация на плановете в период до 5 години.